

Doamnei Nelea Rusu
Secretar de Stat, Ministerul Sănătății, Muncii, Protecției Sociale al Republicii Moldova

Subiect: prevederile proiectului HG pe criterii de contractare în cadrul SAOAM ce vizează organizarea procurărilor, comisia de contractare și procedura de contestare

Stimată doamna Secretar de Stat,

Prezentul demers reflectă poziția comună a Confederației Naționale a Patronatului (CNPM), Asociației Investitorilor Străini (FIA), Asociației Patronale a Importatorilor de Dispozitive Medicale și Echipamente de Laborator (DISMED) și Uniunii Instituțiilor Medico-Sanitare Private din Republica Moldova (UIMSP) cu privire la organizarea procurărilor, comisia de contractare și procedura de contestare în cadrul achizițiilor de servicii medicale din Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală (FAOAM).

FAOAM în temeiul art. 26 al **Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014** fac parte din bugetul public național, iar art. 23, pct.2 e) prevede responsabilitatea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină de asigurare a gestionării mijloacelor FOAM în conformitate cu principiile bunei guvernări.

Se recunoaște existența particularităților specifice ale procesului de contractare a prestatorilor de servicii medicale în cadrul SAOAM însă considerăm că aceste procurări cad sub incidența legislației cu privire la achizițiile publice având la bază următoarele argumente:

1) Articolul 13 alin.2 al *Legii nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice* stabilește condițiile care urmează să fie întrunite de către o persoană juridică de drept public pentru a obține calitatea de autoritatea contractantă, în particular următoarele:

- a) *este constituită pentru a răspunde exclusiv unor necesități de interes general, fără caracter industrial sau comercial;*
- b) *dispune de personalitate juridică;*
- c) *activitatea acesteia este asigurată cu bani publici sau gestiunea acesteia constituie obiectul controlului din partea autorităților publice ori a altor persoane juridice de drept public, sau consiliul ei de administrație, de conducere ori de supraveghere este format, în proporție de peste 50%, din membri numiți de către entitățile menționate.*

Urmând prevederile acestui punct, putem deduce că Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM) întrunește cumulativ toate cerințele specificate la art. 13 alin. (2) și poate fi calificată drept ”**autoritate contractantă**” pentru achiziționarea serviciilor medicale în cadrul SAOAM, în sensul Legii nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice.

2) Adițional, alin 6 al art.13 stabilește că autoritate contractantă este considerată și ”**autoritatea centrală de achiziție, desemnată de Guvern pentru organizarea și desfășurarea centralizată a procedurilor de achiziție publică în scopul satisfacerii unor necesități de aceleași bunuri, lucrări sau servicii ale mai multor autorități contractante**”.

Se cunoaște că CNAM este desemnată de autoritățile naționale, atât prin *Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585-XIII din 27.02.1998*, cât și prin *Hotărârea de Guvern nr. 156 din 11-02-2002 cu privire la aprobarea Statutului Companiei Naționale de Asigurări în Medicină*, în calitate administrator al FAOAM prevăzute de lege. În această ordine de idei, CNAM este **autoritatea centrală de achiziție** pentru serviciile medicale în cadrul SAOAM.

3) Articolul 14 al *Legii 131/2015 cu privire la achizițiile publice* stabilește că autoritatea contractantă își exercită atribuțiile prin intermediul unui **grup de lucru**, creat în acest scop din funcționari și specialiști cu experiență profesională din cadrul autorității contractante. În acest sens, pentru sporirea transparenței și eficienței procesului de contractare a prestatorilor de servicii medicale în cadrul AOAM, considerăm că este necesară armonizarea CNAM de instituire a *Comisiei (lor) pentru contractare* în cadrul SAOAM cu prevederile *Legii nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice* și *Hotărârii de Guvern nr. 667/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru pentru achiziții*.

Conform prevederilor Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 27 mai 2016, se reglementează activitatea grupului de lucru pentru achiziții, care va servi temei pentru determinarea componenței, atribuțiilor, obligațiilor, drepturilor, situațiilor de conflict de interese. Se reiterează că, autoritatea contractantă va include obligatoriu în componența grupului de lucru reprezentanți ai societății civile, în cazul în care a fost depusă o cerere scrisă în acest sens cu două zile înainte de data-limită de depunere a ofertelor, dar aceștia nu pot constitui mai mult de o treime din componența totală a grupului. Reprezentanții societății civile incluși în grupul de lucru au drept de vot consultativ sau dreptul la opinie separată, care se expune în actul deliberativ al grupului respectiv.

Se accentuează că, în obligațiile Comisiei de contractare se include întocmirea procesului-verbal cu privire la rezultatele evaluării ofertelor depuse în cadrul procedurii de achiziție (art 21 pct. 16 Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 27 mai 2016).

4) De asemenea, pe parcursul ultimelor ani, în cadrul procesului de selecție de către CNAM a prestatorilor de servicii medicale se atestă o lipsă de transparență la etapa de atribuire a contractelor. De regulă, ofertanților nu sunt comunicate rezultatele selecției, motivele de acceptare/respingere a ofertelor, avantajele ofertelor desemnate câștigătoare,etc.

În acest sens, articolul 31 al *Legii nr.131/2015 cu privire la achizițiile publice* prevede **principiile de informare și comunicare**, pe care trebuie să le urmeze autoritatea contractantă la atribuirea contractelor de achiziții publice.

Astfel, autoritatea contractantă are obligația de a informa ofertanții/candidații care au fost respinși sau a căror ofertă sau candidatură nu a fost declarată câștigătoare/acceptată despre motivele care au stat la baza deciziei respective după cum urmează:

- a) *fiecărui candidat respins – motivele concrete care au stat la baza deciziei de respingere a candidaturii sale;*
- b) *pentru fiecare ofertă respinsă – motivele concrete care au stat la baza deciziei de respingere, detaliindu-se argumentele în temeiul cărora oferta a fost considerată inacceptabilă și/sau neconformă, îndeosebi elementele ofertei care nu au corespuns cerințelor de funcționare și performanță prevăzute în caietul de sarcini;*
- c) *fiecărui ofertant care a prezentat o ofertă acceptabilă și conformă, prin urmare admisibilă, dar care nu a fost declarată câștigătoare – caracteristicile și avantajele relative ale ofertei/ofertelor câștigătoare în raport cu oferta sa, numele ofertantului căruia urmează să i se atribuie contractul de achiziții publice sau, după caz, numele ofertanților cu care urmează să se încheie un acord-cadru.*

Astfel, considerăm imperativă **asigurarea transparenței în procesul de selecție și comunicare cu prestatorii de servicii medicale prin respectarea normelor stipulate în legislația cu privire la achizițiile publice.**

5) Suplimentar, se constată că normele existente, care reglementează procesul de contractare a prestatorilor de servicii medicale în cadrul AOAM, nu prevăd **dreptul prestatorilor de servicii medicale la contestare.**

În același timp, Articolul 82 al *Legii nr.131/2015 cu privire la achizițiile publice* stabilește că „*orice persoană care are sau a avut un interes în obținerea unui contract de achiziție publică și care consideră că în cadrul procedurilor de achiziție publică un act al autorității contractante a vătămat un drept al său recunoscut de lege, în urma cărui fapt a suportat sau poate suporta prejudicii, este în drept să conteste actul respectiv în modul stabilit de prezenta lege*”.

Astfel, în conformitate cu principiile legislației privind achizițiile publice **se instituie necesitatea prevederii dreptului de contestare a rezultatelor atribuirii contractelor, inclusiv pentru prestatorii de servicii medicale în cadrul AOAM. În acest sens, considerăm oportună preluarea principiilor prevăzute de art.82-85 din Legea nr.131/2015 cu privire la achizițiile publice.**

6) În final, aducem exemplul achizițiilor publice centralizate în sănătate, reglementate prin *Hotărârea de Guvern nr. 1128 din 10-10-2016 cu privire la Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate*.

Este de menționat că, datorită particularităților specifice ale procesului de achiziționare centralizată a medicamentelor, dispozitivelor medicale și alte produse de uz medical, Guvernul a decis fondarea **Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate (CAPCS), în calitate de autoritate centrală pentru asigurarea necesităților sistemului de sănătate** din contul mijloacelor bugetului de stat, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, mijloacelor financiare ale instituțiilor publice, mijloacelor fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală și al împrumuturilor externe raportate la datoriile de stat directe sau garantate.

Astfel, CAPCS este responsabil pentru planificarea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice de medicamente, alte produse de uz medical, dispozitive medicale, transport specializat medical, servicii de mentenanță a dispozitivelor medicale și a sistemelor informaționale incluse în Registrul medical, servicii de tratare și eliminare a deșeurilor medicale, atribuie contracte de achiziții publice, precum și evaluează și supraveghează executarea contractelor de achiziții publice de medicamente, alte produse de uz medical, dispozitive medicale, transport specializat medical, servicii de mentenanță a dispozitivelor medicale și a sistemelor informaționale incluse în Registrul medical, servicii de tratare și eliminare a deșeurilor medicale.

Totodată, *Hotărârea de Guvern nr. 1128/2016 cu privire la Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate* stabilește unele norme specifice achizițiilor de medicamente, dispozitive medicale și alte produse de uz medical, stipulate în următoarele documente:

- 1) Regulamentul de organizare și funcționare al Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate, conform anexei nr. 1;
- 2) Regulamentul privind achiziționarea de medicamente, alte produse de uz medical, dispozitive medicale, transport specializat medical, servicii de mentenanță a dispozitivelor medicale și a sistemelor informaționale incluse în Registrul medical, servicii de tratare și eliminare a deșeurilor medicale pentru necesitățile sistemului de sănătate, conform anexei nr. 3, inclusiv Contractul-model.

Urmând ideile Hotărârii de Guvern nr.1128/2016, **se propune preluarea exemplului Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate și reglementarea prin analogie a procesului de contractare a prestatorilor de servicii medicale în cadrul sistemului de asigurări obligatorii de asistență medicală.**

Totodată, conform art. 5 al Legii nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice atribuirea contractelor în cadrul sistemului AOAM nu sunt exceptate expres de la aplicarea prevederilor Legii date și conform art. 7, printre principiile de reglementare a relațiilor privind achizițiile **se regăsesc asigurarea concurenței și combaterea practicilor anticoncurențiale precum și tratament egal, imparțialitate, nediscriminare în privința tuturor ofertanților și operatorilor economici.**

În speranța că propunerile date vor sta la baza capitolelor specifice ale HG cu privire la criteriile de contractare în cadrul SAOAM, în special capitolul, care va reglementa componenta și activitatea Comisiei CNAM pentru contractare în cadrul SAOAM și a procedurii de contestare și solicităm respectuos reluarea activităților GL creat pentru elaborarea HG cât de curând posibil, cu crearea grupurilor de experți pentru elaborarea criteriilor de selecție specifice pe tipuri de asistență medicală.

Director executiv, Confederația Națională
a Patronatului din Republica Moldova

Vladislav Caminschi

Director executiv, Asociația Patronală a Importatorilor de Dispozitive Medicale și Echipamente
de Laborator (DISMED)

Elena Gherbovțan

Director executiv, Asociația Investitorilor Străini
din Republica Moldova

Ana Groza

Director executiv, Uniunea Instituțiilor
Medico - Sanitare Private din Republica Moldova

Aliona Grossu